

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a neologu sve pokvari“. Mar. Pos.

popodpisani se doplati za tiskanje... Reklamacija.

Izlazi svakog četvrtka na cijelom arku... Uredništvo i administracija nalaze se u Via Farneto br. 14.

Interpelacija

zastupnika Spiničića i drugova na njegovu preuzvišenost ministra bogostvoja i nastave.

U Poljanah, obdina Vepriaca, kotar Volosko u Istri postojala je od decembra 1858. do februara 1891. takozvana pučka škola...

Korist i neobhodnu potrebu, da se utroji u Poljanah redovita pučka škola, dokazuje broj djece, dužne polaziti školu...

Po § 59. državnog zakona za pučke škole (§ 1. zemaljskog školskog zakona za Istru od dne 30. marta 1870.) imade se utrojiti škola pod svimi okolnostima...

trideset godina preko stotine školske djece. Poljane su preko jedne ure odaljene od Lovrana i Opatije, a za djeću isto toliko i od Vepriaca...

Predpostaviv to, što bijaše u ostalom dielomice već kod razprave proraduna koncom jenara i početkom aprila 1893. u ovoj visokoj kući izaknuto, uložabajući se podpisani staviti upit na njegovu preuzvišenost g. ministra nauke...

Be 6, 27. novembra 1893.

Spiničić, Laginja, Perić, dr. Engel, dr. Brzović, Adamek, dr. Šamának, Formánek, dr. Vasešij, Biankini, Dapar, Spindler, Alfred Coronini, dr. Tuček, Schwarz, dr. Dyk, Eim, dr. Slavik, Čestimir Lang.

Sastanak birača u Dekanijih.

G. predsjednik spominje, da bi se imalo urediti vode i potoci u Istri. Zastupnik Laginja reče, da priznaje rado, kako je uređenje rieke i voda u obće od velikog gospodarskog značaja...

želio, da se birač u tom obziru ne oslanjaju jedino na zastupnike. Oni bi se morali dogovoriti i složiti, ta najupraviti molbu za ministarstvo, koje bi on tada uz preporuku izručilo ministru...

Revolucija bijaše živahnim odobravanjem jednoglasno prihvaćena. Zatim upozori gosp. predjednik birača, da je medju njimi i zastupnik gosp. profesor Spiničić, koji, stupiv na govornicu, bijaše burno od svih prisutnih pozdravljen...

Gladajuć — reče — ne mnoštvo sabranih birača, sjedam su sastanka, koji se tenih misli. Samo takav nadahnuti genij mogao je uztrajati na ovom nestaju poradi svih onih poteškoća. Kad si pomislim putovanje Židovko kroz pustinja arabske, čini mi se, da vidim gorostasni lik Mojsijina, a oko njega svojski patuljci, koji prod njimi plaše i kušavički se previjaju, a tok on kreće okom — hej nek se lažna, kao da tu se sve same delije, a ne krležjavi Torziti. Prave kukavičice, ali tvrdoglavje i mušičavo kukavičice...

Kud ćeš gadnijega prizora: Mojsijina vodi u zemlju obećanu, gdje će uživati slobodu i biti svoji gospodari, e oni ne slobodu da podnosu ni najmanju poteškoću, nego usidju za egipatskim lonci i robskom hranom. Kao da je moguće doći do stobode bez žrtava! — Takav bijaše ono birod. Naslanju mu bijaše robovanje u narod. Naslanju mu bijaše robovanje u narod. Naslanju mu bijaše robovanje u narod. Naslanju mu bijaše robovanje u narod. Naslanju mu bijaše robovanje u narod.

je vrao u ovom kraju pred hiljadu i više godina. U Rimu u svakoj delini sakupili se Latini god, 804., za počeka na Slavene i sve ono, koji su Slavencima davali latinske zemlje. Zahtijovali su, da se Slavenci oduleže za obalah, što se je i dogodilo, no Slavenci pomolali se pomalo natrag i danas jesu ne samo po obalah, nego po ditavoj Istri. Danas sakupili se potomci onih Slavencih, da se potuže na Latine. Tužilo se na njih, jer nam krato naša prava; tužimo se, jer tražimo svoje prava, koja čemo stalno dubiti od prejanjo vladajućih Habzburga. Končno pozdravi sve priatno birača kao svietno Slavene, kliknu im srdačno: Živili!

Gosp. predsjednik saključio sastanak sljedećim nagovorom: Svi ovdje sabrani birači jesmo katolici, to znamo, da je čovjek glavni njih njegovo vjčno dobro, a sve ostalo imade mu služiti kano sredstvo, da ono postigne. Vjersko istine i vjersko osvjeđenje učvršćuje se u narodu materinim jezikom. Materinski jezik neće izgubiti nikada svoje vriednosti, to mora da imade svoj obetanak u vazda popunjivanjem se utroju vjerskom i narodnom. Vjera nas uči nauze u kakvom je čovjek odnosuju napram Bogu. A upravo od Boga uciepljena je čovjeku ljubav do domovino, do narodnosti. Vjera je narodu život, bez vjere — smrt!

Vjerska nadala imala bi utjecati u šitav javni život; tim bi saue od sebe palo mnoge poteškoće, s kojima se mora boriti naš tužni rod slavenski — osobito u Istri. Radi toga se nadamo mi birači, da će se naš sastupnik vazda zauzimati za to, da se uvedu u zakonodavstvo ta nadala, držeći se našega staroga goela: „Sve za vjeru!“

Pravi vjerski život ravnja ljubav do Boga, a iz te ljubavi izvire neposredno ljubav do domovino — do naroda. Domovina! sladak ti ričij, koja napaja sroca razdostim čuvstvom. Domovino, narod, jest ričij, koja oduševlja čovjeka u borbi i sovih? Valjda bi stupili pred taj narod (zovimo ga tako), pa ga kroz plaš stali zaklanjati, da se osvieti. Ali Mojsija ne plaše: on je genij.

Mojsija se udubio u silne misli; pogled mu grozan, čelo namršteno, usine pune gnjeva a mišice nabrekli. Njegov israz odaje takvo veličanstvo, toliko svietni o svojom dostojanstvu i o svojoj moći, kao da ima u svojoj oblasti gomolovo noške, kojima da satro svo nepokornike, ako se još samo jednom muknu! Rek bi da čuješ, kako u njegovoj duši blezni strahoviti vihor. Prati njim gmižu sva ta grična i nonka protadžina, a Mojsija osjeća svu njihovu kukavičavo. Onaj narod no zna, što je sloboda, pak je i ne čeni; ne ima plamontih osjećaja, pa se ni vjerskih istina ne drži iz osvjedočenja, nego iz straha; a neka Mojsija samo svrno okom drugano, oči ih ko pjanili, gdje skadju i pljeskaju oko zlatnoga tola.

Koliko se duševne jakosti htjelo a da ne klono duhom i zapusti to ljudstvo svome udosu. Hotjelo se svetoati Mojsijine, a da odoli onim trbušnjacim; hotjelo se njegovo enorgije, a da ukroti njihovu tvrdoglavost; hotjelo se njegovo idealnosti, a da svlada njihovu materijalnost. — To sve vidli na Mikelangjelovom kipa.

PODLISTAK.

Moj put u Rim.

(Nastavak).

X.

Ovaj put želim vas obavesti na Eskulinu, u crkvu sv. Petra u okvilih (s. Pietro in vincoli). U njoj su pohranjeni okovi, kojima bijaše u tamnici sazet sv. Peter. Krkva je i inače sama po sebi liopa, ali buduć da u Rimu ima mnogo liopih crkava, valja prebrati samo najljepše, jer inače nećete svršiti tako brzo. Kako bilo da bilo, ovo ne smlijeme mimoidi, i to s divjuj uzroka.

U njoj je grob našega velikoga slikotvorca Julija Glivića, i to podno prezbitera za strane epistole. Njegov je lik uzidan, a oko njega napis: Julius Glivius Cranta — pictor nulli secundum u. Treba da se nadješ u stranom svietu, a da osjetiš sav ponos, kad se nadješ pred takvim grobom.

Sad se okreni na desno pak se divi! — I najobitnije oko opazi na prvi mah, da se nalazi pred remek-djelom. Koje veličanstvo! — To je Mikelangjelo Mojsejija (ili Moise di Michelangelo) To je najveće umjetničko djelo toga neum-

loga genija. Ne ima kipa iz nijedne dobe, koji bi ga nadkrvilo.

Taj kip imao je biti postavljen u vaticanskoj crkvi, i to kao ukras na grobu pape Julija II. Mikelangjelo bijaše zamislilo veliki četverouglasti mauolej, ali kad bijaše gotova jedna strana, papa Pavao III. naredi, neka se samo ta jedna strana postavi u ovu crkvu, u kojoj je i sada. — Kip Mojsijina dakako pritegne svakoliku pozornost motrioaca.

Mojsija poznamo ev. i bibličko povjesti i iz nauka kršćanskoga. To je najgorostasnija osoba u svojoj povjesti. — Ono slavnašćo čedačvo, rođeno u robstvu; sakriveno od matore profci naredbi Farauonovo a zatim iz straha, spušteno u vodu u obloženjoj košarici; spašeno od Farauonove kćeri i sludajno vraćeno majci na dojenje; kasnije uskok i pastir na gori Medjanskoj; pozvan od Boga, da izvede narod Žudijiski iz suzanjenstva egipatskoga; zakonopošta i šudotvorac; uzor dobrotvora; što si ga ikoli narod može požaliti i pomisliti! — To je Mojsija!

Mojsija, ako se dobro sbrati, je tip svetoati, energije i idealizma. — Samo takav velikan mogao je odoliti podlostim žudijske prostadžine, koja nije nikako mogla uzpeti se do njegovih usvi-

uztrajnosti. A koji je svato djelo služiti domovini, to mora oduhitno biti ljubav zapaliti koji vidimo pred sobom toliko truda i radnje. Sa našim zastupnikom na delu ujedinićemo se pod zastavom, koju ne možemo nijedna bita rasrgati, nikakva vatra uništiti, nijedan vjotar poderati, pod zastavom: ljubavi do Boga i domovine, po geolu: „Sve sa vjeru i domovinu!“

Povlast novija i starija svjedoči nam, da bijasmo mi Slavani u obće, oduhitno pako mi Slovenci i Hrvati vjerni podanici prejašnjih vladara habzburških. Ta vjernost još i ostati će u buduću neizmjenana. Vjerni silnoj Austriji ostati ćemo vazda, jer ljubimo našega prejašnjega vladara Frana Josipa I. Napose u naših krajevih, gdje žive u nas element dšmanekih nakana proti Austriji, truća da stojimo kano čvrsta austrijska straža na skrajnoj medji države uz geolu: „Sve za cesara!“

U teško sadašnjoj doba bijahu u istinu krasno ridoči zastupnika prof. Spiačić, koji je rekao, da se naš narod uzda u Boga i svojega cesara. Živio dakle Fran Josip I. Hoćemo i želimo svi iz srca, da ugleda takodjor Istra bolja vremena. Radimo svi sa svimi silami na korist Istre. Vezani svojimi zastupnici, moramo im biti čvrstini osonom, vjernimi suborioci. Ako se zastupnik oslanja na svoje birače, jesu svi njegovi zahtjevi u državnom saboru odav središnih želja njegovih birača, to on imadu tada veću sradnost, nego li oni, koji dolaze možda Bog zna po kakovih spletkah u državni sabor. Otkada imademo svoje zastupnike, stvar se nekako drugače kroči. S vremenom okronuti će se stalno na bolje, budemo li vazda podupirali naše zastupnike i budili one, koji spavaju u snjeni smrti; pripravimo i one na djelo!

„Da zavesti nam lupša zarja, naprej za vero, dom, cesarja!“
Birači pozdraviše iz toga oduševljeno g. predjednika, koji je ravno asstantkom baš uzorno.
Kod zajedničkog objada redale se rodoljubne pjesme i zdravice zastupnikom, svećenstvu itd., a razstatak bijaše onako ardačan kano i dolazak, to će bez dvojbe svim ostati dugo u pameti.

Pogled po svijetu.

U Trzin dne 22 novembra 1898.

Austro-Ugarska. Sutra će se otvoriti na novo carevinsko vieće, komu će se predstaviti novo ministarstvo. Obćeniti je glas slavenskih novinah o novom ministarstvu, da će biti ono naprav Slavenom mnogo gore nego li prijašnje. Mi držimo, da gore nemože biti, jer je bolje imati otvorena protivnika nego li neiskrena i nevjerna prijatelja. Knez Windischgrätz biti će u novom ministarstvu samo na oko glava, dočim će voditi glavnu riel ministar financijah Dr. Plener, koji je poznat kao ljuti protivnik Slavena. Takovim ga smatraju i dalmatinski šarenjaci ili autonomaši, koji ga prigodom njegovog imenovanja iz raznih primorskih gradića kano svoga spasitelja pozdraviše.

Svatko može nasladiti se do volje, promatrajući taj jedini kip na svijetu, ali bi se valjda znalo najviše uzeti one plemenite duše, koje su odabrane, da svoj narod predvode na putu k slobodi. — I oni koliko krat ne najđu na suprotivštine uprav kod onih, koji bi im morali biti sahlvaloi za njihov trud? Narod se lahko dađe zavirati, to često prezre prave vodje, a svadeć sebišne nametnike, koji mu znadu o svadeć govoriti, samo ne o zrtvah i prigovor. Pred Mojsijin kip! — rekao bih je uovljenim narodnim vodjam. Pred Mojsijin kip, da se od njega naučimo, kako valja uztrajati i uz od njegve poteškoće voditi narod, a ne tek čekati, da vas narod povede. Pred Mojsiju, ali pred pravoga Mojsiju, kakva ga jo shvatio i izveo Mikalangujo!

Po mojem mišljenju promatrati takva razložočena narodna vodja, gdje si duhu kriepi na tom velikom usoru, bilo bi bez dvojbe veličanstveno. A tek da bi naš služ bio toli tanak, da dopre do dna njegove objedne duše, pak da prilikomajemo onaj tajnštveni razgovor sa onim velikanom, uklesanim u mramor! . . .
(Konec sledi.)

Novo ministarstvo prisvojiti će si razno zakonske osnove padšeg ministarstva. Ono će pridržati glavne stavke pripravljenog proračuna, osnovu o uredjenju valute i nešto iz osnove o promjeni izbornoga reda sa predlogom zastupnika Mengera, da se osnuju naime dva nova izborna razreda.

Viest, da će se stvoriti veliki slavenski klub na carevinskom vieću, reč bi, da se neće za sada obistiniti. Spletkam grofa Hohenwarta pošlo je nainac za rukom odvratiti slovenske zastupnike od te namisli, to će oni valjda i nadalje služiti za podnožje gosp. grofu. Dalmatinski Hrvati članovi toga kluba, da će se napokon osloboditi nemilosrdnog zagrljaja svoga predjednika. Austrijski ministar izvanjskih posala grof Kalnoky posjetio je Italiju i kralja Umberta u Monzi. Tomu posjeti pripisaju jedni veliko političko znamenovanje, dočim tvrde drugi, da je ministar pošao samo zahvaliti se kralju na odlikovanju.

Hrvatski sabor imao je ovih dana dvie sjednice. U drugoj bijaše izbor saborskog predjednika. Izabran bijaše Srbin Gjurgjević. Opozicija nije sudjelovala kod izbora. Dne 15. t. m. nastali se rodoljubi iz svih skoro hrvatskih zomalja, da potvrde utanačeno uvjete zajedničkom djelovanju u buduće obiju opozicija. Taj događaj pozdraviti će sav hrvatski narod iskronim zadovoljstvom.

Srbija. Narodna skupština prihvatila je adresu kao odgovor na kraljevski priestolui govor. Zabačen bijaše predlog zastupnika Geršića, da se u buduće zahtjeva osobite sposobnosti za diplomatsku službu.

Bugarska. Ovih dana preminuo je u Gracu bivši knez Bugarska Ferdinand Battenberg, koji si kasnije nadenu ime grofa Hartenau, te kao takav služio u austrijskoj vojsci. Za nesretnim knezom žali svako čestito srce, jer se izkazao kao uman čovjek i odličan vojskovođa. Sva Bugarska zavila se u orninu za svojim bivšim knezom, koji je prvi vodio bugarske četa k sjajnim pobjedam.

Francuzka. Nedavno se otvorio francuzki parlamenat, te je vlada dala izjavu o položaju i o svojem budućem radu; vlada je protivna reviziji ustava, odceppljenju države od crkve i proti pronjenu izbornoga reda.

Njemačka. U državnom saboru propao je predlog dvadesetpetorice zastupnika konservativne stranke, da se inozemski židovi nemogu naseliti u Njemačkoj. Proti predlogu bila je većina konservativaca.

Franina i Jurina

Fr. Imaju već na Voloskom poteštu?
Jur. Bravo da imaju?
Fr. Ča novega al stargaja?
Jur. Kako se same.
Fr. Čemu j' to svoje?
Jur. Pod starom se loml bršiva kastrida, a za novega je još pul Grobnidana.
Fr. Ča je ono prošil čitrtak onako jako tuil paljski ošil, da ga je valje va Medulin bilo čitl.
Jur. Vero je javilal medulinim šarenjakom, da puljska „Patrica“ rapre-

u ontanza“ neće moštra Boloncia u Medulinu.
Fr. Ča su i naši benevolerari ta „rapre-
seutanza“?
Jur. Oni nezajaju ni sami da su!

Različite viesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Tajniku dru. Luginji pošao je veleč. g. Fran Gorec, župnik u Baderni for. 450, skupljenja dne 6. novembra. Darovali su: Marko Žužič 6 for. 1:30, Stipe Paštočić 1 for., Šime Rupona 1 for., Mate Rupena 60 nč., Marija Gorec 50 nč., Tereza Marzari 50 nč. — Veleč. D. J. Ptašinski pošao je 5 for. i to za sebo 2 for. kao članaruk, od veleč. g. Deutscha, župnika u Kokurah (Moravska) na dar 2 for. i od veleč. g. Vopnšk Jana na dar 1 for. — Gospodin Albert Neumann u Krizovih pošao je f. 12 kao dar tamošnjega „jaračkoga društva“.

— Od računa u kćeri Frana Domjanin u Pulj preostalo je opet 30 nč., te darovali družbi. — Gosp. dr. Ante Trumbić pošao je 263 for. 34 nč., o kojih će slediti izkaz.

Veleč. g. Anton Kalac, nadžupnik u Buzotu i povjerenik družbe šalje 45 for., koje su darovali u ime utomoljitelno svote sladočca gospoda: Dr. Mato Trinajstić, od-
župnik u Buzotu 25 for., Ivan Vrančić, župnik u Vrhu 10 for. i Anton Kalac, nadžupnik u Buzotu 10 for. — Gosp. Franjo Simić, obć. tejnki u Buzetu pošao nam je for. 1:18, što ih je sakrao prigodom zdravice svodaru u obć Martinje u kući g. M. Ribarića, pojednika iz Vodica u Buzetu. — Gosp. T. Kosović iz Oliba pripisao nam je prvu krunu. — Gosp. pop Ivan Žio isručio nam for. 2.

Uprava „Obzora“ primila je od veleč. g. Iv. Br. Pavelića, župnika u Grižanih for. 8:95, skupljenih na Martinje u njegovom stanu. Isti gosp. župnik pošao je naknadno 4 for. — Veleč. g. Stjepan Matosović, župnik u Strigoni u Medjumurju, pošao je istoj upravi 6 kruna.

Upravi „Hrvatake“ pripisao je gosp. Ateksij Rožič, kapelan u Zlataru for. 8:50, sabranih prigodom zdravice domovini na imendan veleč. g. Dragutina Bezuka, župnika u Mašu. — Gosp. M. Cirković pripisao je istoj upravi for. 2:20, što ih je sabrala Marija Medančić na zabavi kod g. Marijo Geresomer. — U Čitaonici na Hreljinu skupljena su 3 for.

Imendan Njez. Veličanstva cesarice i kraljice Jelisave proslavili su svi narodi Austro-Ugarske dne 19. t. m. službom božjom i na razne druge načine.

Imenovanje. Dvorski savjetnik i predjednik tribunala u Rovinju presav. g. dr. Leo n Fiochi imenovan je predjednikom trgovačko-pomorskog suda u Trzinu i ujedno podpredsjednikom zomaljskoga suda.

Č. kr. kotarski sudac u Poreču gosp. Liazio Wurmbbrand imenovan bijaše savjetnikom okružnoga tribunala u Rovinju. Sjednica odbora političkoga društva „Edlnost“ biti će u nedelju dne 28. t. m. u 10 sati u jutro u prostorijah „Del. podp. društva“ (Via Molin piccolo br. 1). Na dnevnom redu biti će razprava o novoj puštarinskoj orti u nasoj okolici, te pogovor o ustrojstvu novog gospodarskog društva za okolici. Pozivlju se gg. odbornici, zamjenjici i pouzdanici društva, da dođu činogobrojno k toj sjednici.

iz Juršičih (obćina Vodnjani) pišu nam 20. t. mj.: Priobličil sto, volensni gosp. uredniče, već u zadnjem broju „Naše Bl.“ žalostnu viest o smrti pok. Buršića, učitelja u Juršičih (Roverija). Zalosna je u istinu ta viest, jerbo: s njim izgubismo svetila teškome zvanju, te ujedno žrtvovala svoj život naobrašbi ondošnjega puka, koji se je jedva počeo nešto dizati iz tmine neznanja. Ujedno sa ondošnjim svećenikom volozaslusnjim g. Josipom Velikanjom, nastojaju je pokojnik dobrim savjetom i naukom pridignuti onaj puk do naobrazbe i do materijalnog blagostanja. Do sadnjega hipa nije ostavio poduku u pučkoj školi, akoprem se ga već dne 4. listopada odvradao od toga tri druga, vidoči ga u vomega premećenom zdravlju. Jedva osam dana prije smrti ostavio je učionu za uviek. Bolestan bio je već duže vremena, a u zadnje vrijeme mučila ga jaka groznica. Sadržano pušenje smantaka podupiralo je bolnet valjda najviše i to ga je pomoglo spraviti u grob u 25. godini života.

Zadnje početak došlo mu je iskazati mnogo ondošnjih ljudi i rodbino, u došlo je i nešto naše gospode iz Pule, koja su se vozmz žalostnim srom vratila kućam svojim. Pokojnik ostavio je razveljenu

udovicu sa jednim nejakim djetetom, te se vratilo svojim roditeljem u Kaso Razstajuć se s tobom, čestiti Mijo, molit, prosi Boga za onaj zapušten narod, nam dađe opet valjanog usvojitelja, da stavi puč, kojim si bio ti udario, pa dodje jednom i rovatiki kmet do podpu sviesti i do valjane naobrazbe! Lahka bila gruda domaće zemlje, kličo ti usilje „Joško“

Zahvana večer u „Slavjanskoj čitnici“ u Trzinu izpala je prošle subote obće zadovoljavaju. Radl vrlo loleg v meau nije se dođuše napanila prostredvorana, nu zastupani bijahu dobro bolji slojevi našeg građanstva. Program kratak ali vrlo zanimiv, izvršen bijaše s krasno. Čitaonički pjevači odpjevali su burno obrađivane dvie pjesme, dočim je još većma povladljivo igrabom na g. sovitu gg. „Mačkoku i Vrčki, to g. Bartoljui Grobnocu, Mačkoku i Mačkoku, koji su u šaljivom prisru vratio odigrali, dočim pjevali svoje ulog. Očekujemo od slavnog odbora naše obćine, da će skupiti češće ove zimo obć nove kod sličnih zabava.

Obćinski izbori u Voloskom uništer. Očekivanje naših čestitih birača obćine Volosko-Opatija, obistinilo se je ovaj put. Kako je poznato, uložili su naši birači utok proti nezakonitom izboru u III. tielu u kojem bijahu izabrani predložnici i renačko-njemacke stranke na 1 glas većine. Č. kr. namjestnik u Trzinu nije bio je epomenuti utok u tom smislu, da je uništilo izbor za dva tiel izborna tiel. Neznamo čim uprvdava namjostništvo u stonju izbora u I. i II. tielu, proti koje nu bijaše prigovor na nijedna stranu, razlog nokačav mora tomu biti, jer na je poznato, da je do sada isto namjostništvo u drugom slučaju odobrilo izbor u ono tielu, proti kojemu nu bijaše prigovor dočim je uništilo izbor tiela, proti kojem bijaše podnosan utok.

Bilo kako mu drago, stvar je sad gotova, te se imade birati iz nova za sv tri izborna tiela. Uništenje izbora porazilo je — tako nam iz Voloskoga pišu — silno tamošnji „trojnik saveza“ t. j. talijanaci, šarenjaci i Niemci, koji su opojeni nezakonitom pobjedom jur snovali program kovali oružja, kojim do zavri sve Hrvate. Po malo liapa družbo! Zar mislite, da se Hrvati izvan-zakona, da su oni tuj na to da robuju šaćici domaših izroda i dočla čenom tudjincou? Ova će slavna družba po svoj prilici i kod obnovljenoga izbor složno stupiti na izborni vjeđan, nu lošt biti će sreća, bude li uređeno kod izbora zakon i red.

Našim biračom, navlastito tamošnjim pravkom preporočamo toplo, da se prave još bolje, nego li prvi put, jer će protivnici bez dvojbe napeti sve sile, da bilo kako opet nadvladaju.

Ujedno upozorujemo naše birače za stupnike, da sjete na mutnom Dunaju gospodu južno žoljznicoe, da obuzdeju ono podredjeno osoblje u Opatiji, koje je ujesto da stoji nad strankami, kad već nemože da bude sa urođenjici, rukovodite izbornu agitaciju u Opatiji proti urođenjilkom.

Izborne pijanke i strastvone agitacije kakvih smo u Opatiji doživili za zadnjih izbora, kvaru u narodu čudovradnost o otimlju mu njegovo dobro ime, njegovo glas i njegovo puštenje. Budu li se slična nedjela opotavala i kod povoljnog izbora, tada ćemo napeti i mi drugo struno, međutim molimo tamošnje prijatelje, da sve točno bilježe, što se radi ili propuše sa jedno i druge strane.

Sastanak hrvatskih opozicijah. Dne 15. t. m. sastala se u bielom Zagrabu obje opozicije, i to ponejprlje svaka za soba, a kasnije obje u velikoj skupitini. Svršim asstantkom i skupitini bijaše to, da se prihvati uvjeto sporazumka, što nu ih je utanačilo oksokutivni odbor sjedinjene opozicije mjeseca decembra prošle godine. Skupština obih opozicija (stranka prava i neodviena narodna stranka) prihvatila je iskronim oduševljenjem sve točke sporazumka.

Prostor lieta nedopušeć nam obširnije za danse u tom vrlo važnom događaju naše braće izvistiati, već donafamo samo točke sporazumka, dajuć ujedno izraza našem iskronom i ardašnom vesolju na tom koraku hrvatskih rodoljuba i gođed čvrstu radu, da će se obje opozicije atopiti poave u jednu u formi, postupajući u jednom programu. Medjutim ovo uvjeta: —
1. Radit će sjednički za oživorenje državnoga i prirodna prava naroda hrvatskoga u okviru Habzburško monarkije.
2. Radit će zajednički oko sjedinjenja i nezavisnosti svih zemalja hrvatskih.
3. Radit će sjednički oko uvedenja

Listnica uprave.

Uplatili su nadalje sa „N. Sl.“ gg. M. J. Pašin for. 1.60. R. I. Kaštelar for. 5. R. S. Kaštelar for. 2. T. Y. Zdrnja for. 2. P. V. Bakar for. 1.23. L. Y. Gaspic for. 1.25. Čitaonica Barlova for. 1. Čitaonica Klanjce for. 1.25. Čitaonica Krapina for. 1.25. Čitaonica Otočac f. 1.25. K. F. Rovinj for. 3.50. Z. F. Lindar for. 4. S. dr. F. Beč for. 1.25. Car. viede Beč for. 1. F. I. Kulin for. 1. M. B. Volosko for. 1. Čitaonica Garschina for. 1.25. K. J. Sušak 50 nrv. Čitaonica Buzet for. 2.50. B. P. Dietrica for. 2.50. Samostan oo. Franjevača Trst for. 2.50. P. Fr. Pula (oglas) for. 2. D. J. Aukland for. 3. Čitaonica Dolnec for. 1.30. P. N. Rioka for. 5. M. M. Bell for. 2.50. S. F. Plomin for. 1.95. U. I. Roč nrv. 50. B. B. dr. Vrgorac for. 2.50. U. I. Pašin for. 2. Picoli Ljubljana (oglas) for. 1.25. O. B. Rovinj for. 2.50. T. dr. A. Rovinj for. 2.50. K. J. Topolovac for. 2.50. R. R. Opatija for. 5. P. V. Lipa for. 2. Čitaonica Prograda for. 1.50. V. J. Šajin for. 5. G. B. Šajin for. 2. H. J. Boljun for. 2. Car. viede Beč for. 1.50. H. A. Dubovac for. 10. V. F. Pašin for. 3. Z. J. Sr. Lovreč for. 5. S. A. Pueblo for. 5.00. Obćinski ured Opatija (oglas) for. 3.

Javni pozdrav.

Za parlamentarnih praznika posjetio sam prijatelja dr. Paolca, odvjetnika u Kutnjogori. Tom prilikom bilo je priredjeno zabavnih večeri koji u Kutnjogori toli u Časlavi i Kolinu, kamo smo a prijateljem i još nekim drugima izlete učinili. Kod tih zabavnih večeri bilo je isrečeno iskrenih, bratimskih zdravica. Među ostalim nazdravio je kod zabavno večeri u gradjanske čitaonice u Kutnjogori seljak Prochazka iz Sv. Jakova hrvatskim i slovenskim seljakom u Istri; kod zabavne večeri u tamonjoj Sokolovini obćinski načelnik u Malešovu Vepřek svjestim hrvatskim i slovenskim biračem i izbornikom istarskim, a kod zabavne večeri u „českoj gostioni“ u Kolinu ravnatelj cukrovara u Bečvarih Šehnal svećenikom hrvatskoga i slovenskoga istarskoga puka. Sve te zdravice bile su od prisutnih oduševljeno primljene, i ja sam se na njih savhalio. Naszdravitelji molili su me, da nazdravljenim odnose pozdrave priobćim, a ja neznam kako to bolje učiniti nego ovim javnim putem u zagovornici prava hrvatskoga i slovenskoga naroda u Istri. Srdačan Vam pozdrav bratje hrvatski i slovenski seljaci, birači i izbornici, i njihovi svećenici, od česke bratje, kao i od mene.

U BEČU 19. novembra 1893.

Vjek. Spinčić

ZAHVALA.

Svoj gospodi učiteljem, svećenikom, prijateljem i znancem, pa i onim iz sv. Petra Ilvika, koji nam iskazaše njihovu iskrenu sućut prigodom gubitka našeg oplakanog supruga, oca itd. učitelja Josipa Perine, kako molitvom, tako i u sprovađanju pokojnog na vječni počinak, isrečemo srdačnu zahvalu!

Veliki Ložnji dne 19 novembra 1893.

Razvilijeni: supruga, dječica, braća, sestre, nećaci i nećakinje.

POZIV NA SKUPŠĆINU!

Gospoda članovi i prijatelji „Gospodarske zadruge Opatija“, pozivlju se k redovitoj glavnoj skupšćini zadruge, koja će se održavati u Močeničah dne 7 decembra t. g. u 10. uri prije podne.

DNEVNI RED:

1. Čitanje i odobrenje spisanika glavne skupšćine od 24. decembra 1892.
2. Isvičeše tajnika o djelovanju zadruge u godini 1893.
3. Opračun za godinu 1893.
4. Proračun za godinu 1894.
5. Izbor novoga odbora.
6. Eventualni predlozi.

„Gospodarska Zadruga“

Opatija, dne 20 novembra 1893.

Predsjednik:

V. Tomić v. r.

Poziv na predbrojbu.

Od našega rodoljubnoga zemljaka g. Dragutina Lermana privrio sam i za trećega njegova boravka na Kongu nekoliko vrlo zanimivih listova. Te listove naumio sam izdati u posebnoj knjižici pod naslovom:

„NOVI LISTOVI IZ AFRIKE“

Gosp. je Lerman dosta poznat hrvatskomu narodu, što je darovao već u dvaputa našem muzeju u Zagrebu krasnu i velovriednu zbirku raznih stvari s Konga. Poznat je i po knjizi, u kojoj su objelodanjeni prvi njegovi listovi iz Afrike, a koja je knjiga za kratko doživila dva izdanja.

I ovi novi listovi su vrlo poučni i zanimivi, ortajuju nam prilike života i putovanja po Kongu.

Knjiga će imati oko 7. štampanih araka volike osmine, a stajati će za predbrojbu 50 novčića.

Tko pošalje novce unapried, dobiti će knjigu franco. Imena gg. predbrojnika kao i preplatul molim da se šalje do konca mjeseca studenoga Jul. Kempfu, učitelju u Požegi.

U POŽEGI, dne 25. listopada 1893.

Jul. Kempf.

Oglas.

U obćini Berseč (Istra, kotar Volosko) imade na prodaju do 5000 hektolitara crvenog i bijelog, vrlo dobrog vina. Gospoda trgovci, kromari ili drugi, koji bi želiili kupiti više ili manje vina, neka se obrate na gosp. Frana Skalameru, obćinskog upravitelja u Berseču.

„Gospodarska Zadruga“

Opatija, dne 21. novembra 1893.

Predsjedništvo.

Broj 1100

Razpis natječaja

na mjesto obćinskoga lječnika u Dobrinju na otoku Krku sa godišnjom plaćom od 1000 for., koje će isti primiti u antipatnih mjesecnih obrocih kod podpisanoga.

Lječnik imati će takodjer držati svoj farmaceutički ormar.

Molitelji upozobljeni u svenkupnom lječničtvu i vjisti hrvatskomu jeziku, imadu podneti svoje molbe najdalje do konca tekuće godine 1893.

Potanzi uvjeti leže kod podpisanoga na svađiji uviđ.

Glavarstvo obćine Dobrinj,

dne 15. novembra 1893.

1-3

Glavar:

Barbalić v. r.

Štrcaljke i sumpornjače za trte inžinira Živica.

mlini i stiskalnice za vino, sisaljke ili pumpe za svaku porabu, cievi svake vrsti i pipe, motori (stroji za gonjenje drugih strojeva) na paru i sa petrolejem, te svakovrstne druge strojeve i sve potreboće za iste

dobiva se uvijek u skladištu tvrdke

Schivitz & Comp.
(Živic i drug.)

Via Zonta broj 5 u Trstu.

Ernest Šverljuga
brijač
ulica Stadion br. 1, Trst,
preporuča se 20-14
p. n. slavenskomu obćinstvu Trsta, okolice i bližnjih istarskih mjesta za blagohtan posjet.

Učenjaški prvaki
vseh dežel, kot presojevalci preparatov, izloženih na higieničnih razstavah v Londonu, odlikovali so z častno diplomom in zlato kolajno

(Znamka tovarna.)
ZELODČEVO TINKURO
lekarničarja 20
G. Piccoli v Ljubljani.

Tako odlikovanje je najboljša pričevalo temu diletičnemu sredstvu, katero je splošno cenjeno zbog svoje popolnosti, kajti krepčuje želodca in ga obranjuje zdravoga, pospejuje prebavljanje in izražanje žolča.

Resposilja je pripravil G. Piccoli v Ljubljani proti poštomu povreću. Škatlja s 12 stekleničkami stane f. 1.95; s 55 f. 8.28 in je baš poštni omot 5 kg. Poštnino plača naročitelj. — Prodaja se po 15 nč. stekl. v vseh tržaških in istarskih lekarnah.

ESENCE

za barodvlačno i nopolgričivo provajdanje svakejkih žestokih pica, finih stolnih likerov te specialiteta razpohtijam isvrtnih vrsti.

Uz to nudjam ostenu esencu, 80%, -kom 15ki štiku, za protevdjanje u go dno mešano vinko platke pilašem badava. — Jamči se za najbolji uspjeh.

Ciennk šalje franco:
Carl Philipp Pollak,
tvornica specialiteta esence
Prag.

Traži se česifite zastupnike.

Svi strojevi za poljodjelstvo, vinarstvo i vino iz voća!

Mlatilnice, vitelje, triori, mlini za čišćenje žla, strojevi za rezanje krme, samoradni strojevi proti peronospori, tiškaonice za vino, ulje i voće; mlinoi za voće; predmeti za konobe; sisaljke za sva potrebe, kano što svi strojevi za poljodjelstvo, vinarstvo i priredjivanje vina iz voća — razašilje najnovijeg i najboljeg sustava:

IG. HELLER u BEČU 20-15
2/2 Praterstrasse N. 78.
Bogato ilustrovane kataloge u hrvatskom, njumačkom, talijanskom i slovenskom jeziku šalje badava i franco.
Najpovoljniji uvjeti, jamstvo i pokus.
Opetovano obaljeno cieni! — Preprodavači dobiju popust.

Posilje ukinuća tršč. prošte luke
carine prosti
za Istru, Dalmaciju, Hrvatsku, Kranjsku, Korušku i Bosnu-Hercegovinu
nepromočljiva pokrivala
Luigi Zuculina u Trstu.

Tvornica nepromočljivih bielih i crnih pokrivala za vozove i tarnice (vagone), za robu na obalah, ladje, brodske vidjelice (boccaporte) i za polje; pokrivača za konje i plaštova za kišu.

Skladišće 12-9
tkanine za jedrenjače, nepriredjene za sedlare i tapetare, dvojnika (tralleci), jute za žaklje i cmote; opasnika, kornopah i uzicah.

Zastupstvo i glavno skladišće asfaltskih opeka
za kućne krovove, pojate, suše, staje itd.

Samotila (isolatori) za temelje i kocke iz asfalta.

Radionica i prodaja zastavaah.

Luigi Zuculin
u Trstu
via Ghegn 2, kuća Brunner.

DOMINIK LUŠIN
u Kopru

proporuča veliko svoje skladišće raznovrstoog lica, kano:

gređa, dasaka, murala, duga, te takodjer opeka, vapna, pieska itd.

Naručbo ovršava točno i po najnižoj cieni. 52-1

G. kr. priv. tvornica harmoniuma **B. F. Čepka u Polički (Česka)** proporuča svoje najvišini odlikovanji požaljeno

harmoniume,
knji su čvrstog, veoma ugodnog i orguljam sličnog glasa na **jamstvo od 5 god.** — Područnicu ove tvornice ima gospodin **Josip Leustak, skladišće salon-glasovira u Zagrebu.** 5-1

Pred zadnji teden! **Pred zadnji teden!** **Pred zadnji teden!**

INOMOSTSKE SREČKE à 50 NVČ.

glavni dobitak 50.000 goldinarjev.

Srečke à 50 nč. priporočajo:

Gius. Bolaffio, Alessandro Levi, Mandel & C., Daniels Levi & C., Girol. Morigo, Ig. Neumann, M. Nigris.